herpy

SALAMANDRE

Chinese Warty Newt

Paramesotriton chinensis

Paramesotriton chinensis er en kraftig, næsten helt vandlevende salamander på 12-15 cm fra floder, vådområder og fugtig skov i det centrale, østlige og sydlige Kina. Den er brun med kraftigt kornet hud, gule pletter i varierende omfang og orange til rød bug. I fangenskab er den et nøjsomt, køleelskende akvariedyr, der skal have rent vand under 22 °C.

Familie: Salamandridae Tidligere navn: *Cynops chinensis* **Mild hudgift**

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**12-15 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**10-15 år**
Aktiv	**Skumring og nat**
Levevis	**Akvatisk**
Biotop	**Regnskov og vådområde**
Hudgift	**Mild** Vask hænderne efter kontakt, og hold fingrene fra øjne og mund
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**60 × 30 × 35 cm** L × B × H til 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**15-20 °C**
Temperatur, nat	**13-18 °C**
Luftfugtighed	**70-90 %**
Vand	**Akvaterrarie** dybde 15-20 cm
UVB	**Ikke nødvendig**
Vinterhvile	**10-13 °C** 7-9 uger
Kost	**Insekter, færdigfoder og orme/snegle**
Holdes	**Parvis eller i gruppe**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Udvikling	**Larver i vand**
Æglægning	**I vand**
Æg pr. sæson	**80-100**
Lægninger pr. år	**1**
Klækning	**14 dage** ved 15-20 °C
Larvetid	**80-100 dage** fra klækning til metamorfose
Larvefoder	**Færdigfoder og små vanddyr (dafnier, myggelarver)**
Yngelpleje	**Ingen**

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks II**
EU-bilag	**Bilag B**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Hele slægten Paramesotriton står på CITES liste II og i EU's bilag B. Handel inden for EU kræver dokumentation for dyrenes lovlige oprindelse, og indførsel fra lande uden for EU kræver tilladelse fra Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV). Ingen salamandre står på listen over dyr, som private ikke må holde (BEK nr. 1261 af 17.11.2015). Salamandre er omfattet af EU's dyresundhedsregler om Bsal; tjek de aktuelle regler hos Fødevarestyrelsen ved import eller handel.

Om arten

Paramesotriton chinensis er en kraftig, tætbygget salamander. Hunnerne bliver op til omkring 15 cm i alt, hannerne lidt mindre. Huden er markant kornet og brun, og kornetheden er sammen med de gule pletter, som de fleste dyr har i større eller mindre grad, det bedste kendetegn over for de øvrige arter i slægten. Bugen er orange til rød med et mørkt mønster. Larverne er omkring 1 cm ved klækningen og dybt sorte, og nogle får pletter allerede som larver.

Hos voksne dyr er hunnens hale tydeligt længere end hannens. I yngletiden får hannen en blåhvid stribe langs halen og en opsvulmet kloak. Huden indeholder tetrodotoksin, en stærk nervegift, som også findes hos andre asiatiske vandsalamandre. Giften gør ikke skade gennem hel hud, men dyrene må ikke håndteres mere end nødvendigt. Vask hænder efter kontakt, og rør ikke øjne eller mund.

Arten blev beskrevet i 1859 af John Edward Gray. Den er den art i slægten, der oftest er i handel, og den forveksles ofte med andre arter og sælges under forkert navn, nogle gange sammen med *Cynops orientalis*. Langt de fleste dyr i handlen er vildtfangede, men opdrættede dyr forekommer. Sunde dyr kan blive 10 år eller mere i fangenskab.

Udbredelse og levested

Paramesotriton chinensis lever udelukkende i Kina, fra Chongqing og Hunan i vest til Anhui, Zhejiang og Fujian i øst og Guangdong og Guangxi i syd.

> **Oprindelig udbredelse:** Kina.

LEVESTED

Paramesotriton chinensis lever i floder, vandløb og ferskvandssumpe i subtropisk til tropisk, fugtig lavlandsskov. Dyrene er næsten helt vandlevende og holder til ved bunden i rent, køligt vand. Somrene er varme og regnfulde, vintrene køligere, og den kølige årstid er en del af artens årsrytme.

Pasning

TERRARIET

Et par af *Paramesotriton chinensis* kan holdes i et akvarium på mindst 60 × 30 × 35 cm (omkring 60 liter). En enkelt salamander kan nøjes med omkring 40 liter, men dyrene er kraftige og har brug for plads til at bevæge sig. Flere dyr kræver et større akvarium med mange skjul i form af sten, bark, rødder og planter. Voksne dyr har kun behov for en lille landdel, fx en flydende kork-ø eller en sten, der rager op af vandet. Låget skal sidde tæt, for dyrene kan forlade vandet.

Brug sand eller store sten som bund, eller lad den være bar. Fint grus kan sluges og give tarmslutning. Bundmaterialet skal vaskes grundigt og rengøres med en gruslugning ved hvert vandskifte.

TEMPERATUR

Paramesotriton chinensis skal holdes køligt: 15-20 °C om dagen og 13-18 °C om natten, og vandet må ikke komme over 22 °C. Om sommeren kræver det i mange boliger køling med ventilator, køleelementer eller et køligt rum.

En kølig vinter på 10-13 °C i omkring to måneder uden fodring forbereder yngletiden. Dyrene bliver i vandet hele vinteren.

LUFTFUGTIGHED OG FORSTØVNING

Paramesotriton chinensis er næsten helt vandlevende, så luftfugtigheden spiller en lille rolle. Omkring 70-90 % i rummet er fint. En landdel skal holdes fugtig.

Læs mere: Luftfugtighed, forstøvning og ventilation

VAND OG VANDKVALITET

Vandet skal være cirka 15-20 cm dybt. Arten er ikke kræsen med vandværdierne, så længe vandet er rent, og ekstreme værdier af pH og hårdhed undgås. Brug afkloret postevand. Et svampefilter drevet af en luftpumpe eller et lille indvendigt filter virker godt. Skift en del af vandet jævnligt. Dyrene sviner under fodringen, medmindre de fodres med pincet, så foderrester skal fjernes.

LYS OG UVB

Dyrene behøver ikke kraftigt lys. Et enkelt lysstofrør eller LED-rør i akvariets længde på en timer giver en fast døgnrytme og er nok. UVB er ikke nødvendigt.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Paramesotriton chinensis æder det meste: stykker af levende regnorm, fårekyllinger, voksmøllarver, nyskallede melorme, kakerlakker og stykker af rejer samt foderstave til vandskildpadder. Voksne fodres to gange om ugen, unger tre til fire gange om ugen. Larver skal have levende foder dagligt: nyklækkede artemia, dafnier, hvide orme og tubifex. Vænn dyrene til at tage foder fra en pincet, så det er let at se, hvor meget hvert dyr æder, og vandet holdes renere. Med varieret kost er tilskud overflødigt.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Paramesotriton chinensis er sky i begyndelsen, men når dyrene har vænnet sig til deres faste akvarium, bliver de ofte tillidsfulde og svømmer langs frontglasset i forventning om foder. Dyrene må ikke håndteres mere end nødvendigt, fordi huden er halvgennemtrængelig. Brug et net til flytning.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Voksne dyr af *Paramesotriton chinensis* er nemme at kønsbestemme: hunnens hale er tydeligt længere end hannens, når to dyr sammenlignes. I yngletiden får hannen en blåhvid stribe langs halen og en opsvulmet kloak. Alderen ved kønsmodenhed er ikke dokumenteret.

PARRING

Til yngletiden stoppes fodringen i omkring to måneder om vinteren, og temperaturen sænkes cirka 5 °C under det sædvanlige. Parringen sker i det sene forår og den tidlige sommer. Under frieriet vifter hannen med halen, og det kan stå på hele foråret.

ÆG OG LARVER

Hunnen lægger omkring begyndelsen af juni 80-100 æg enkeltvis rundt i akvariet, mest på javamos, men også på rødder og drivtømmer. Fjern ubefrugtede æg, der begynder at svampe. Æggene kan flyttes til en separat balje med luftsten eller blive i et afskærmet område af akvariet.

METAMORFOSE

Æggene klækker efter omkring to uger. Larverne er ca. 1 cm og dybt sorte. De opdrættes adskilt fra de voksne, enten i et eget akvarium eller, hvis der kun er få, i en afskærmet del af de voksnes akvarium, fx i en yngelfanger til levendefødende fisk. Larverne fodres dagligt med levende foder (nyklækkede artemia, dafnier, hvide orme og til de større tubifex), og de største tager også frosne myggelarver og andet færdigfoder. Efter omkring tre måneder forvandler larverne sig til unger, der lever på land.

OPDRÆT AF UNGER

De nyforvandlede unger fodres dagligt med små byttedyr: bænkebidere, bananfluer, nyklækkede fårekyllinger, tubifex, hvide orme, små stykker regnorm og optøede frosne myggelarver, som tilbydes med pincet. Efterhånden som ungerne vokser, nedsættes fodringen til tre gange om ugen. Ungerne holdes i små plastbokse ved samme temperatur som de voksne, med skjul af korkbark eller små lerskår og et bundlag af fugtig køkkenrulle eller fugtig skovjord. Køkkenrullen må ikke tørre ud og skiftes mindst en gang om ugen. Der skal ikke være en vandskål, for salamandre optager vand gennem huden. Unge voksne dyr kan flyttes tilbage til vandet og holdes som de voksne.

Sundhed og typiske fejl

Typiske fejl og sygdomme hos *Paramesotriton chinensis*:

- Varme og dårligt vand: hold vandet under 22 °C og rent.
- Fint grus, der sluges og giver tarmslutning.
- Bsal (*Batrachochytrium salamandrivorans*): svampen stammer fra Østasien og er fundet hos flere arter i slægten. Mange halepadder dør af den, også nogle asiatiske arter, og den kan bæres uden synlige tegn. Nye dyr skal i karantæne, og udstyr og hænder skal rengøres mellem akvarier.
- Dyr, der ikke vil æde, har hudsår eller hævelser, skal til en dyrlæge med forstand på padder.

Læs mere: Karantæne og hygiejne

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.